

7.04.2020 r.

TEMAT: Mchy – najprostsze rośliny lądowe

Cele lekcji: Poznasz cechy budowy zewnętrznej mchów. Omówisz znaczenie mchów w przyrodzie.

Mchy należą do grupy roślin określanych jako mszaki. Charakteryzują się prostą budową i małymi wymaganiami środowiskowymi. Możemy je spotkać w wilgotnych i zacienionych siedliskach. Rosną też w miejscach niedostępnych dla innych roślin, na murach, skałach, czy korze drzew.

Panuje przekonanie, że mchy obrastają północną stronę pni drzew i dzięki temu mogą zabłąkanemu wędrowcowi zastąpić kompas. Tymczasem prawdą jest tylko to, że rosną liczniej na zacienionej na przykład przez inne drzewa powierzchni pnia, gdzie mają więcej wilgoci.

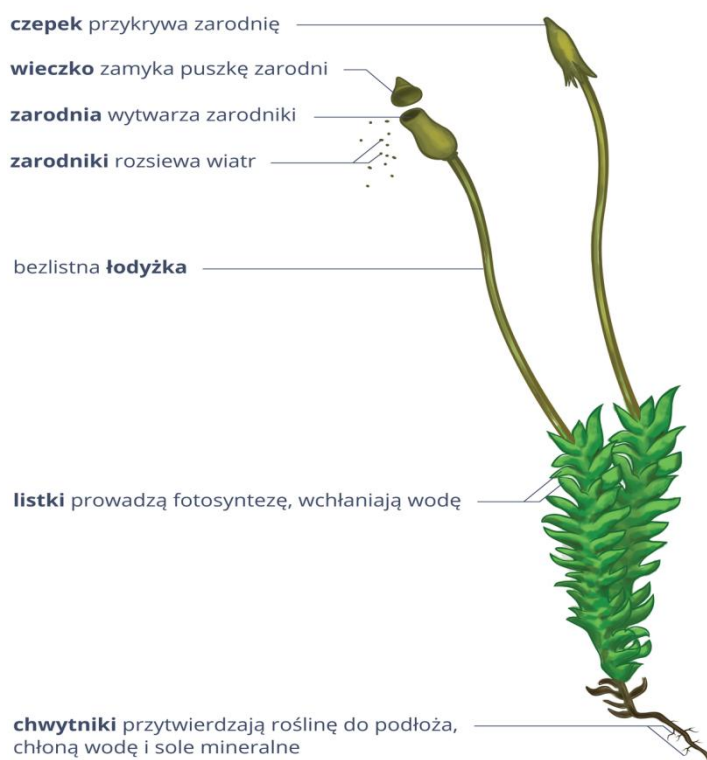
Mchy określane są również jako rośliny pionierskie, ponieważ rosną na glebie, na której inne rośliny nie mogłyby się rozwinąć.

Materiał niezbędny do przeczytania w podręczniku do biologii od strony 115 – 120

Warto na początku zobaczyć sobie krótki filmik

<https://epodreczniki.pl/a/film/D1Ao2GiyX> na pewno znacie te rośliny i niejednokrotnie spotkaliście je w swoim otoczeniu.

Budowa mchów

Zwróćcie uwagę, że rośliny te nie posiadają korzenia a jego funkcję pełnią chwytniki. Zielona łodyżka odpowiada za fotosyntezę a zarodnie są miejsce powstawania zarodników, które kiełkują w nowe rośliny

Ten gatunek, który wam tutaj wkleiłem nazywa się płonnik pospolity i jest jednym z częściej spotykanych gatunków mchu.

Rozmnażanie mchów

Rozmnażanie mchów przebiega cyklicznie w dwóch etapach zwanych [przemiana pokoleń](#). W jednym rośliny rozmnaża się płciowo, w drugim bezpłciowo. Pokoleniem rozmnażającym się płciowo jest zielona, ulistniona łodyżka posiadająca organy płciowe produkujące **gamety**. Pokolenie bezpłciowe stanowi osadzona na niej bezlistna łodyżka z zarodnią. Cykl życiowy rozpoczyna **zarodnik**, z którego wyrasta kilkumilimetrowa, nitkowata zielona struktura zwana [splatkiem](#). Daje ona początek licznym ulistnionym łodyżkom. Każda z nich na szczycie wytwarza plemniki albo komórki jajowe. Łodyżki rosną bardzo blisko siebie, dzięki czemu plemniki mogą w kroplach wody przepłynąć do komórek jajowych. Po zapłodnieniu na szczycie ulistnionej łodyżki wyrasta łodyżka z zarodnią rozmnażająca się bezpłciowo – przez zarodniki.

Rozmnażanie jest trudnym tematem dlatego będę chciał go jeszcze raz wam go omówić ale jak się spotkamy w szkole. Teraz tylko chciałbym byście sobie przeczytali i przeanalizowali schematy rozmnażania mchu płonnika w podręczniku na stronie 117.

Znaczenie mchów

Szczególnym przykładem mchów są [torfowce](#). Porastają one mokradła i zanikające zbiorniki wodne. Duże obszary porośnięte torfowcami zamieniają się w **torfowiska**, które są zbudowane z narastających, coraz grubszych warstw obumarłych mchów, zamieniających się stopniowo w [torf](#).

Torf ma liczne zastosowania w ogrodnictwie i rolnictwie, lecznictwie i kosmetyce. Z rozdrobnionego i wymieszanego z wodą torfu powstaje **borowina** wykorzystywana do rozgrzewających okładów i kąpeli o właściwościach przeciwpalnych i bakteriobójczych.

Z torfu wytwarza się również papier i tekturę. Doniczki wykonane z torfowej tektury są używane do produkcji rozsady roślin. W Irlandii i Finlandii torf do tej pory jest spalany w celu uzyskania energii cieplnej i elektrycznej.

Podsumowanie

- Mchy obficie występują w wilgotnych środowiskach lądowych.
- Są to rośliny zarodnikowe zaliczane do organowców.
- Mchy są zbudowane z ulistnionej łodyżki, na której znajdują się organy płciowe, oraz łodyżki bezlistnej, na której rozwija się zarodnia.
- Mchy regulują krążenie wody w środowisku, są schronieniem i pokarmem dla zwierząt.
- Torf wykorzystywany jest w lecznictwie, ogrodnictwie oraz jako źródło opału.

NOTATKA do zeszytu - *Piszemy pod tematem*

1. Budowa mchów

2. Rozmnażanie mchów

3. Znaczenie mchów w przyrodzie i gospodarce człowieka – **w tym punkcie proszę wypisać w podpunktach jakie znaczenie mają mchy.**

a.

b.

c.

d.

Nic do mnie na razie nie odsyłacie..... uważajcie na siebie

Pozdrawiam piotr.sieradzki@sp8sanok.pl